

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติต่อระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของนักโทษเด็ดขาด : ศึกษาเฉพาะกรณีทัณฑสถานหญิงธนบุรี” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับข้อกำหนดมาตรฐานความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานของนักโทษเด็ดขาดในด้านต่าง ๆ เพื่อศึกษาทัศนคติของนักโทษเด็ดขาดเกี่ยวกับระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ภายในทัณฑสถาน เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาด้านมาตรฐานความเป็นอยู่ของนักโทษ มีขนาดตัวอย่างจำนวน 253 คน การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจากข้อมูลเอกสารและกลุ่มประชากรตัวอย่างที่เป็นนักโทษเด็ดขาดซึ่งมีกำหนดโทษคงเหลือไม่เกิน 3 ปี ที่ถูกคุมขังในทัณฑสถานหญิงธนบุรี ทั้งหมดจำนวน 253 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการนำผลการศึกษาวิจัยในรูปแบบของการบรรยายประกอบตาราง

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25-30 ปี ร้อยละ 56.5 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 39.1 มีสถานภาพโสดยังไม่มีครอบครัว ร้อยละ 39.9 ส่วนผู้ต้องขังที่มีการสมรสแล้ว ไม่มีบุตร ร้อยละ 30.4 มีการระมัดระวังคบหาสมาคมในครอบครัว ร้อยละ 70.4 ภูมิลำเนาเป็นคนกรุงเทพฯและปริมณฑล ร้อยละ 71.5 โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และมีรายได้ประมาณ 5,001-10,000 บาท ต่อเดือน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่กระทำผิดในคดีความผิดต่อ พ.ร.บ.ยาเสพติด/สารระเหย ร้อยละ 87.4 มีกำหนดโทษ 1-2 ปี ร้อยละ 40.3 โดยกระทำผิดเป็นครั้งแรก ร้อยละ 62.1 มีระยะเวลาถูกคุมขังในเรือน/ทัณฑสถาน 1-2 ปี ร้อยละ 82.9 มีระยะเวลาคงเหลือโทษ 6 เดือน-2 ปี ร้อยละ 92.1

ข้อมูลเกี่ยวกับด้านคดี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความผิดฐานความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ยาเสพติด/สารระเหย ร้อยละ 87.4 โดยมีกำหนดโทษระหว่าง 3-5 ปี ร้อยละ 43.1 ต้องโทษเป็น ครั้งแรก ร้อยละ 62.1 มีระยะเวลาถูกคุมขังในเรือนจำระหว่าง 1-2 ปี ร้อยละ 82.6 มีระยะเวลาคงเหลือโทษระหว่าง 6 เดือน-2 ปี ร้อยละ 92.1

ทัศนคติต่อระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของนักโทษในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านอาหาร ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีได้รับอาหารและน้ำเพียงพอที่จะสร้างเสริมสุขภาพและความแข็งแรงให้แก่ร่างกาย และ การปรุงอาหารจะต้องสะอาดและถูกสุขลักษณะ
2. ด้านที่อยู่อาศัย หลักมาตรฐานสากลการจัดอาคารที่พักของผู้ต้องขังควรเป็นห้องนอนเดี่ยวเว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษเช่นความแออัดในเรือนจำชั่วคราว ในกรณีที่การจัด

ห้องพักในลักษณะเป็นห้องพักรวม จะต้องมีการคัดสรรนักโทษที่มีความเหมาะสมที่จะมาพักรวมกันได้นั้น

3. ด้านเครื่องนุ่งห่มและที่นอน นักโทษที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ใส่เสื้อผ้าที่จัดหาเองได้นั้น ทางเรือนจำจะต้องจัดเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับสภาพอากาศให้แก่นักโทษและคำนึงถึงสุขอนามัยของนักโทษ เสื้อผ้าของนักโทษทั้งหมดต้องจัดเตรียมไว้ให้ในสภาพที่ดีและสะอาด

4. ด้านการรักษาพยาบาล การรักษาพยาบาลผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานเป็นสิ่งที่จำเป็นทั้งในด้านการปกครอง เหตุผลทางการแพทย์ และหลักมนุษยธรรม ทั้งยังมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการอนามัยและสุขภาพิบาล ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อนักโทษขององค์การสหประชาชาติ

5. ด้านการจัดการศึกษาให้ผู้ต้องขังนั้นจะต้องคำนึงถึงความสะดวกคล่องกับหลักสูตรการศึกษากายนอกทัณฑสถาน/เรือนจำ

6. ด้านการอนามัยผู้ต้องขัง นักโทษควรได้รับการดูแลในเรื่องความสะอาดของเนื้อตัวร่างกาย น้ำและของใช้ในห้องน้ำจึงควรมีอย่างเพียงพอแก่ความจำเป็นดังกล่าว

7. ด้านกีฬาและนันทนาการ นักโทษทุกคนพึงได้รับโอกาสในการออกกำลังกายกลางแจ้งอย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง ถ้าสภาพอากาศเอื้ออำนวย

8. ด้านงานสังคมสงเคราะห์ งานสังคมสงเคราะห์เกี่ยวข้องกับบทบาทในการช่วยเหลือผู้ต้องขังในขณะที่อยู่ในเรือนจำด้านต่าง ๆ

9. ด้านการฝึกวิชาชีพ การฝึกวิชาชีพในเรือนจำเป็นการทำให้ผู้ต้องขังใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยงานที่จัดให้ผู้ต้องขังทำ ควรเป็นงานเพิ่มพูนสมรรถภาพของผู้ต้องขังที่ทำมาหาเลี้ยงชีพภายหลังพ้นโทษโดยสุจริต

10. ด้านการควบคุม การรักษาระเบียบวินัยในเรือนจำถือเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งแต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปเพื่อความจำเป็นในการรักษาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเรือนจำนั้น

ข้อเสนอแนะ คือ ระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้นมากกว่าในอดีต ในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้เน้นการแก้ไขด้วยใจ ฟันฟูอย่างมืออาชีพ ได้วางไว้ว่าจะทำการควบคุมผู้ต้องขังด้วยการฟื้นฟูสภาพจิตใจเพื่อให้กลับตัวเป็นคนดี และกลับสู่สังคมโดยไม่เป็นที่รังเกียจของสังคม ข้อเสนอแนะของระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงธนบุรีพอสรุปได้ดังนี้

1. ทัณฑสถานต้องมีการขยายพื้นที่ เนื่องจากทัณฑสถานหญิงธนบุรีมีพื้นที่ใช้สอยน้อย ทำให้ผู้ต้องขังสามารถทำการออกกำลังกายตอนเช้าได้เพียงอย่างเดียว

2. หัตถสถานควรมีการหาแหล่งทรัพยากรจากภายนอกเข้ามาสนับสนุน จากหน่วยงาน
องค์กรต่าง ๆ ภายนอก เพื่อจะได้ทรัพยากรมาสนับสนุนอย่างแพร่หลายและช่วยเหลือได้ตรงกับ
ความเดือดร้อนและความต้องการของผู้ต้องขังเพื่อให้ช่วยเหลือตนเองได้

3. หัตถสถานควรจัดสรรบุคลากรผู้ที่มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานให้เหมาะสม
กับจำนวนผู้ต้องขังและประเภทของผู้ต้องขัง